

ฟื้นสวนส้มร้างทุ่งรังสิต สู่แหล่งปลูกปาล์มน้ำมันคุณภาพดี

ย้อนกลับไปเมื่อประมาณ 10 กว่าปีที่แล้ว พื้นที่ทุ่งรังสิต จังหวัดปทุมธานี เกษตรกรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำสวนส้ม แต่ด้วยปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชระบาดอย่างหนัก ทำให้สวนส้มเสียหายทั้งหมด เกษตรกรจึงปล่อยให้ทิ้งร้างไม่ได้นำมาทำประโยชน์กว่า 115,000 ไร่

นางมัทธนา ชัยมหาวิน
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 กรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่าการฟื้นสวนส้มร้างในพื้นที่ทุ่งรังสิตส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มต่ำเนื้อดินเหนียวจัด (เหมาะกับการทำนา) สภาพดินเป็นดินเปรี้ยวจัด จึงต้องมีการปรับปรุงโดยการใส่ปูนมาร์ล แต่เมื่อมาทำสวนส้มเกษตรกรได้ทำการรื้อถอนและปรับปรุง

ดินให้เหมาะสมกับการปลูกส้ม อีกทั้งพื้นที่อยู่ในเขตชลประทานจึงสามารถดึงน้ำมาซึ่งในร่องสวนตลอดเวลาที่ช่วยในเรื่องควบคุมไม่ให้ความเป็นกรดในดินเพิ่มขึ้น เมื่อปี 2542 สวนส้มทุ่งรังสิตประสบกับปัญหาภัยพิบัติโรคส้มร่วง เนื่องจากการทำการเกษตรแบบพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีจำนวนมากและใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยปริมาณถึงปัญหาเรื่องดินและการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกวิธี ส่งผลให้โรคและแมลงระบาดทำลายผลผลิตครั้งรุนแรง จนสวนส้มเสียหายทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่จึงปล่อยให้พื้นที่ทุ่งรังสิตทิ้งร้างเกือบทั้งหมด

เรียกว่าเกษตรกรสวนส้มต้องเป็นหนี้สินจากการลงทุนทำสวนส้มในครั้งนั้นเป็นจำนวนมาก บางรายต้องหันมาปลูกพืชขายสั้น พืชผัก ข้าวโพด กลัวยเพื่อหาเงินใช้หนี้แต่ก็ประสบปัญหาหาราคาไม่แน่นอน กระทั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมีนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการฟื้นพื้นที่สวนส้มร้าง

ทุ่งรังสิตเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร โดยกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ทำโครงการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นเศรษฐกิจในพื้นที่สวนส้มร้างปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ตามแนวพระราชดำรินในการปลูกพืชพลังงานทดแทน

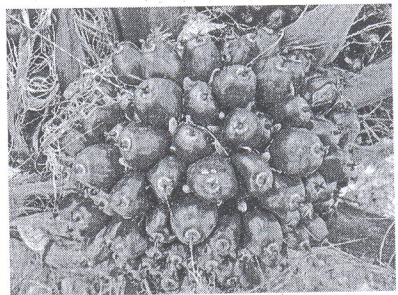
เนื่องจากพื้นที่สวนส้มร้างทุ่งรังสิตมีความเหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมันในระดับหนึ่ง เพราะมีการยกร่องสวนไว้แล้ว อีกทั้งยังอยู่ในเขตชลประทานสามารถดึงน้ำมาซึ่งในร่องสวนได้ตลอดเวลาเพราะปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ต้องการน้ำมาก แต่ต้องมีการจัดการดินเปรี้ยวจัดเพื่อให้สามารถนำพื้นที่มาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานีได้

เข้าไปสนับสนุนเกษตรกรที่ต้องการเข้าร่วมโครงการปรับปรุงสวนส้มร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่เรื่องพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ประมาณไร่ละ 22 ต้น วัสดุปูนโดโลไมท์ ร่องกันหลุมเพื่อปรับปรุงดินเปรี้ยว หินฟอสเฟต ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน ตลอดจนถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการจัดการดินและปุ๋ย ช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

“โครงการนี้ทำมาตั้งแต่ปี 2553 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน สามารถปรับปรุงพื้นที่สวนส้มร้างทุ่งรังสิตพัฒนาสู่การปลูกปาล์มน้ำมันคุณภาพได้แล้ว 3,660 ไร่ เกษตรกร จำนวน 227 ราย ซึ่งยังเหลือพื้นที่อีกจำนวนมากที่ต้องได้รับการปรับปรุงฟื้นฟู แต่ก็มีเกษตรกรที่พอจะมีทุนนำแนวทางที่กรมพัฒนาที่ดินถ่ายทอดไปดำเนินการเองก็มี จนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในทุ่งรังสิตขยายเพิ่มขึ้นกว่า 20,000 ไร่ อย่างไรก็ตาม ผลจากการดำเนินการในช่วงที่ผ่านมาพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถจัดการพื้นที่เพื่อปลูกพืช

เศรษฐกิจ และทำการเกษตรอย่างยั่งยืน มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะปาล์มน้ำมันนี้ให้ผลผลิตเฉลี่ย 4-5 ตัน/ไร่ บางรายสามารถทำผลผลิตสูงถึง 6 ตัน/ไร่ อีกทั้งยังจำหน่ายผลผลิตได้เดือนละ 2 ทน เป็นรายได้ที่มั่นคงสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” นางมัทธนา กล่าว

ขณะที่นายสมร แดงอ่อน เกษตรกร ต.บึงชำ อ้อ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี เป็นเกษตรกรรายหนึ่งที่เข้าร่วมโครงการ เล่าว่า ตนได้รับการจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก.จำนวน 18 ไร่ ซึ่งก่อนหน้านั้นก็ทำสวนส้มตามคนจีนที่อพยพมาจากดำเนินสะดวก เพราะเห็นเขาปลูกส้มแล้วรวย แต่ทำไมเราปลูกตามเขาไม่รวยแถมปลูกได้ประมาณ 6-7 ปี ก็เกิดปัญหาโรคส้มร่วงเสียหายหมด ทุนที่ลงไปก็ยังไม่คืนต้องเป็นหนี้ ธ.ก.ส. อีกจากนั้นก็หันมาปลูกพืชผักส่งขายต่างประเทศ เช่น มะระโกยา ปอกระเจา ถั่วญี่ปุ่น ทำอยู่ประมาณ 2 ปี ก็ประสบปัญหาเกี่ยวกับการที่ดินสินค้าจากบริษัทผู้รับซื้อ อย่างเราส่งไป 1,000 กก. เขาก็รับซื้อแค่ 700-800 กก. รู้สึกว่ารายได้ไม่ค่อยดี จนกระทั่งกรมพัฒนาที่ดินมีโครงการฟื้นสวนส้มร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ตนจึงเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ซึ่งตนปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ 10 ไร่ ปัจจุบันสามารถขายผลผลิตปาล์มมีรายได้ที่มั่นคงแล้ว เพราะปาล์มน้ำมัน

ที่มีได้ผลผลิตสูงกว่าทางภาคใต้ อย่างสวนของตนปีแรกก็ให้ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 1-2 ตัน จากนั้นก็เพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆ ปัจจุบันก็ได้ผลผลิตเฉลี่ยที่ 6-7 ตัน/ไร่ ซึ่งก็จะมีส่งผลผลิตไปสหกรณ์มีงาช้าง ปัจจุบันได้ราคา กก.ละ 4 บาท

แม้ว่าตนจะมองว่าถ้าได้ราคาปาล์มน้ำมันที่ กก.ละ 5 บาท ถึงจะเหมาะสมและเกษตรกรอยู่ได้ แต่เมื่อเราไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้ ก็ต้องหาทางลดต้นทุนการผลิต ทางหนึ่งคือพึ่งพาตนเองและแรงงานในครัวเรือนให้ได้มากที่สุด ใส่ปุ๋ย ตัดหญ้า ดูแลต้นปาล์มเอง ซึ่งดีอย่างไรปาล์มน้ำมันจะมีต้นทุนไม่สูงนัก ใส่ปุ๋ย 3 เดือนครั้ง ปุ๋ยอินทรีย์ปีละครั้ง ส่วนแรงงานตัดปาล์มก็จะจ้างแคคนเดียว ครั้งละ 2 วันๆ ละ 500 บาท แต่เมื่อเทียบกับรายได้ที่ขายปาล์มได้เดือนละ 2 ครั้งๆ ละ ประมาณ 20,000 บาท เดือนหนึ่งก็ได้ไม่ต่ำกว่า 40,000 บาท นับเป็นรายได้ที่สูงพอสมควร นี่ยังไม่รวมกับที่ตนเลี้ยงปลาในร่องสวนปลูกพืชผักแซมสวนปาล์ม และไม่ยืนต้นทิ้งไม่ยงนา ตะเคียน พุง ที่สามารถสร้างรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง ที่สำคัญการทำสวนปาล์มน้ำมันไม่ต้องใช้สารเคมีกำจัดโรคแมลงเหมือนสวนส้ม ส่งผลให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง นอกจากนี้ยังมีเวลาเหลือให้กับครอบครัวและการทำงานเพื่อสังคมอีกด้วย.